

Veiledende besvarelse til reksamensopgaven HA-almen 2020.

Opgave 1:

Spørgsmål 1: Tvisten vedrørende rutsjebanen.

Først og fremmest må det fastslås, at der er tale om en køberetlig problemstilling. Købet må betegnes som et handelskøb jf. KBL § 4, stk. 1, da rutsjebanen skal bruges som led i KK's erhverv og desuden er der tale om en genusvare jf. KBL § 3, da det i købsaftalen defineres som "en splinterny rutsjebane". Købsaftalen indgås med transportklausulen fob, som er hjemlet i KBL § 62. Der skal således tages afsæt heri, for at afgøre tvisten mellem Karoline Karrusel og Tip og Top. Karoline gør gældende, at ansvaret for den ødelagte kasse hviler på Tip og Top, samt at hun kan hæve købet som helhed – dvs. også for de intakte kassers vedkommende. Af KBL § 62, stk. 3 fremgår det, at sælgeren ophører med at bære risikoen for varen, så snart den er kommet indenfor skibssiden. I opgaven oplyses det, at snoren til kranen knækkede, mens kassen var indenfor skibssiden, hvorfor det således kan udledes, at risikoen for varen er overgået fra TT til KK. Dette indebærer, at KK hverken vil kunne hæve for så vidt angår denne ene kasses vedkommende og dermed heller ikke for købet som helhed. Havde det modsatte resultat været tilfældet således, at TT stadig bar risikoen, ville KK kunne hæve købet som helhed jf. KBL § 46, idet der er en begrundet sammenhæng i leveringerne. For så vidt angår KK's krav om erstatning for den manglende indtjening må dette også afvises, idet der netop ikke foreligger misligholdelse. Såfremt det var konkluderet, at TT var i misligholdelse for så vidt angår skaden på kassen, måtte kravet om erstatning stadig afvises grundet mangel på adækvans.

Spørgsmål 2: Tvisten vedrørende karrusellen.

Her må det også konstateres, at der foreligger en køberetlig problemstilling og der er tale om et handelskøb (KBL § 4) af en genusvare (KBL § 3) – dette på trods af, at karrusellen er benævnt med navn (Skrig og Skrål) idet, at det må lægges til grund, at det er muligt at producere flere heraf. I forhold til leveringsstedet af karrusellen, bliver der ligeledes anvendt en transportklausul – nemlig klausulen cif, som er hjemlet i KBL § 64. TT og KK strides i denne tvist om, hvilken af parterne, der skal bære udgiften til afrensningen af malingen og umiddelbart vil det kunne afgøres af KBL § 64, stk. 1, som henviser til § 63. Af § 63, stk. 2 fremgår, at udgangspunktet er, at risikoen bliver

overdraget fra sælger til køber, når varen er overdraget til en selvstændig fragtfører. Dette er imidlertid også sket på det tidspunkt da skaden indtræder, idet karrusellen er i Lars Lads varetægt. Dette medfører, at KK umiddelbart selv må bære risikoen og erstatte udgiften til afrensningen. Dog må det bemærkes, at der i klausulen cif er indføjet et krav i § 64, stk. 2 om, at sælgeren TT skal tegne en forsikring, som skal dække den del af forsendelsen, som han ikke bærer risikoen for. Dette har TT imidlertid ikke gjort, og i sådanne tilfælde fastslås det i § 64, stk. 2, at i køberen kan kræve erstatning for det tab, der er indtrådt som følge af undladelsen. Konklusionen bliver hermed, at KK kan kræve udgiften til Kim Kødhammer erstattet af TT.

Spørgsmål 3: Kravet fra Ricky Ride.

I denne problemstilling kræver Ricky Ride erstatning for de 80 kr. han har betalt i entré samt for sine transportudgifter. For at afgøre om Ricky kan medhold heri, bliver læren om bristede forudsætninger relevant. Til at erklære en aftale for ikke bindende som følge af bristede forudsætninger er der 3 kriterier der skal være opfyldte – nemlig kravene væsentlighed, kendelighed og relevans. Af væsentlighedskravet fremgår, at forudsætningen skal have virket bestemmende på løftegiveren (RR), da han indgik aftalen. Dette må siges at gøre sig gældende, idet Ricky er kørt helt fra Skagen kun for at prøve den nye rutsjebane. Som det næste stilles der krav om kendelighed. Af dette kriterie følger, at det skal have været kendeligt for medkontrahtenten (KK) at forudsætningen var bestemmende for løftegiveren (RR). Dette er imidlertid ikke tilfældet, idet det ikke har været kendeligt for KK, at RR er kørt hele vejen fra Skagen kun for at prøve rutsjebanen. Desuden må det tilføjes, at det sidste kriterie – relevanskriteriet – heller ikke taler til RR's fordel, idet det ikke ud fra helhedsvurdering synes mest oplagt at lægge risikoen for at forudsætningen brister over på KK, og som følge heraf må det således konkluderes, at begge Rickys krav må afvises. Løses spørgsmålet alternativt ud fra en køberetlig anskuelse, kunne der for så vidt angår entréudgiften argumenteres for, at RR ikke har fået den vare, som han har betalt for at få adgang til, og at han således vil kunne ophæve købet og få sin købesum retur. Dog vil det uanset hvad, ikke være muligt for RR at kræve transportudgifterne dækket, idet det ikke kan betragtes som et tilstrækkeligt adækvat tab.

Opgave 2:

Spørgsmål 1: Tvisten vedrørende erstatningskravet fra Ronny og Jonny.

Det må indledningsvist konstateres, at der er tale om en erstatningsretlig problemstilling og det skal afgøres, hvorvidt kravet fra Gorm Gnaven på vegne af Ronny og Johnny kan imødekommes og i givet fald hvilke/hvilken af parterne, der kan gøres ansvarlig(e) herfor. Karoline Karrusel har hyret den selvstændige arbejdsmand Kim Kødhammer (med sine 2 hjælpere), til at varetage de forskellige opgaver på pladsen. I det Kim Kødhammer optræder som en selvstændig arbejdsmand eller med andre ord en selvstændigt virkende tredjemand, bliver Karoline således ikke er ansvarlig efter DL 3-19-2 for Kim/hans hjælperes fejl. Linjen ifølge praksis er den, at en arbejdsgiver ikke bliver pålagt ansvar for den selvstændigt virkende tredjemands (samt deres ansattes) fejl, medmindre det arbejde tredjemanden er blevet antaget til at udføre, skal betragtes som farlig drift. I det Kim Kødhammer (+ hans hjælpere) blot er antaget til at montere og installere forlystelserne, kan det ikke betragtes som farlig drift. Karoline har således ikke et DL 3-19-2 ansvar – hverken for Kim Kødhammer eller hans hjælperes culpøse handlinger.

Fejlen i nærværende sammenhæng begås, af den ene af Kims arbejdsdrengene hvorfor det må fastslås, hvorvidt denne og/eller Kim Kødhammer kan gøres erstatningsansvarlig for skaderne på Ronny og Johnny. For at hjælperen bliver erstatningsansvarlig skal der foreligge et ansvarsgrundlag, være årsagsforbindelse, adækvans samt være indtrådt et tab. Det oplyses, at hjælperen glemte at montere en sikkerhedsskrue fordi han blev distraheret af en tidligere flirt. Dette må betragtes som en culpøs handling, formentligt i form af grov uagtsomhed. Herefter må det konstateres, at hjælperens culpøse handling var årsag til den indtrådte skade ligesom det er påregneligt, at såfremt man glemmer at montere en sikkerhedsskrue i en forlystelse, at det så vil kunne resultere i, at gæsterne kommer til skade. Slutteligt ses der et indtrådt et tab i form af personskader hos Ronny og Johnny. Konklusionen bliver hermed, at hjælperen er erstatningsansvarlig for skaderne på Ronny og Johnny og kravet kan således rettes mod ham. Som det næste skal det undersøges, hvorvidt Kim Kødhammer er ansvarlig for hjælperens fejl.

Betingelserne for at der udløses et arbejdsgiveransvar i henhold til DL 3-19-2 er, at der foreligger et over/underordningsforhold, at AG har instruktionsbeføjelser, at skaden er forvoldt i tjenesten, at AT har handlet culpøst samt at der ikke er tale om en abnorm handling. Hjælperne er antaget af Kim Kødhammer hvorfor der foreligger et over-/underordningsforhold ligesom Kim har adgang til

at instruere hjælperen i, hvorledes han skal udføre sit arbejde. Herefter må det konstateres at skaden er forvoldt i tjenesten og at det netop er en culpøs handling som dog ikke kan siges at være abnorm. Kim Kødhammer bliver hermed ansvarlig efter DL 3- 19- 2 for hjælperens culpøse handling og det betyder, at Gorm Gnaven kan rette erstatningskravet mod både Kim Kødhammer og hans hjælper, og begge er forpligtede til at udrede kravet. Alt efter hvem af parterne kravet rettes mod, vil det interne opgør så løses ud fra EAL §23 (stk. 1 hvis kravet rettes mod Kim og stk. 2, 2. pkt. hvis kravet rettes mod hjælperen).

Spørgsmål 2: Der foreligger her en køberetlig problemstilling og det må konstateres, at der er tale om et forbrugerkøb jf. KBL § 4a, stk. 1 af en genusvare jf. KBL § 3. Leif Lystig gør gældende, at candyfloss'en er behæftet med en mangel og ønsker af den grund, at gøre brug af hævebeføjelsen i KBL § 78, stk. 1, nr. 4. Dette bestrides imidlertid heller ikke af Connie Candyfloss, hvorfor det ikke er aktuelt, at gå ind i en dybere drøftelse heraf. Derimod gør Connie gældende, at Leif ikke længere er berettiget til at få sine penge retur, idet han ikke kan returnere candyfloss'en i væsentlig samme stand og mængde. I denne påstand må der imidlertid gives Connie medhold under henvisning til KBL § 57, stk. 1, som netop fastslår, at sælgeren ikke er berettiget til at få genstanden tilbage, medmindre han tilbagegiver hvad han har modtaget i betaling, og køberen ligeledes ikke berettiget til at købesummen retur, medmindre han tilbageleverer, det modtagne i væsentlig samme stand og mængde. Idet Leif jo har smidt candyfloss'en i skraldespanden, hvorved den var blevet ødelagt, må det konstateres, at han således heller ikke længere har adgang til at kræve sin købesum retur.

Spørgsmål 3: I denne sammenhæng er der tale om en aftaleretlig problemstilling, nærmere beskrevet aftalers ugyldighed. Den aktuelle bestemmelse findes i AFTL § 29, som vedrører simpel retsstridig tvang. Bestemmelsen, der indeholder en svag ugyldighedsgrund, fastslår, at en afgiven viljeserklæring ikke er bindende for den tvungne, når den til hvem erklæringen er afgivet, selv har udøvet tvangen. I denne situation er det Frida selv der truer Rex med at lægge nogle pinlige billeder ud af ham, og hun udøver dermed en retsstridig tvang til at fremkalde Rex' viljeserklæring om at sælge sit ur til en urealistisk lav pris. Rex vil således kunne påberåbe sig denne bestemmelse for at komme ud af aftalen.

Spørgsmål 4:

Der foreligger ligeledes en aftaleretlig problemstilling og i denne forbindelse findes hjemlen i AFTL § 31 vedrørende udnyttelse. Kriterierne i bestemmelsen går på, at man bl.a. udnytter en andens persons bestående afhængighedsforhold til at opnå/betinge en ydelse, der står i et væsentlig misforhold til modydelsen. I opgaven for vi oplyst, at Frida var klar over, at Svend havde et kæmpe stort ludomani-problem, hvilket hun udnytter til at opnå 200 kr. pr spil på trods af, at spillene var gratis. Dette må siges, at være en ydelse der står i et væsentlig misforhold til hendes modydelse, som egentlig kun går på at stille sin mobil til rådighed. Idet kriterierne i bestemmelsen således er opfyldt, kan Svend påberåbe sig disse til at anfægte aftalen. Sekundært ville situationen kunne løses efter AFTL § 36, idet det ville være urimeligt/ i strid med redelig handlemåde at gøre den gældende.

Spørgsmål 5:

Der er tale om en problemstilling vedrørende gældsbreve – nærmere beskrevet simple gældsbreve som er hjemlet i GBL kap. 3. Hovedreglen for så vidt angår simple gældsbreve er den, at erhververen ikke opnår bedre ret end overdrageren, hvilket følger af GBL § 27. Idet Frida således netop ikke har nogen ret iht. gældsbrevet, vil hun som udgangspunkt heller ikke kunne give en ret hun ikke har videre til Åse. Dog må det bemærkes, at der til GBL § 27 er en undtagelse i AFTL § 34, som vedrører afgivelse af viljeserklæringer på skrømt. Af denne bestemmelse følger, at hvis man opretter en skriftlig viljeserklæring på skrømt/proforma, som overdrages til en godtroende tredjemand, så kan det ikke gøres gældende overfor denne, at erklæringen var afgivet på skrømt. Lenny skriver under på at han skylder Frida 70.000 kr. på trods af, at der ikke er noget underliggende skyldforhold. Idet Frida overdrager gældsbrevet til Åse, som er i god tro, fortaber Lenny adgangen til at påberåbe sig proforma aftalen med Frida overfor Åse og han kommer således til at hæfte overfor Åse Åger for lånet på 50.000 kr.